

TK Conference on Reading 2012

บทบาทของห้องสมุดในประเทศเมียนมาร์ในด้านการพัฒนาองค์ความรู้

และ

กิจกรรมต่างๆ ของมูลนิธิธัญบุรี และให้ความช่วยเหลือเรื่องหนังสือของประเทศเมียนมาร์

ดร. ถัน ทอ คอง

(Dr. Thant Thaw Kaung)

TK
park
อุทยานการเรียนรู้

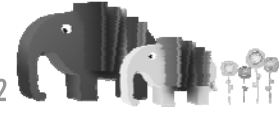
okmd สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

เอกสารประกอบการประชุมวิชาการประจำปี 2555

TK Conference on Reading 2012

วันที่ 10-11 พฤษภาคม พ.ศ. 2555

ห้องอโนมาแกรนด์ โรงแรมอโนมา ถ.ราชดำริ กรุงเทพฯ

บทบาทของห้องสมุดในประเทศเมียนมาร์ในด้านการพัฒนาองค์ความรู้

และ

กิจกรรมต่างๆ ของมูลนิธิอนุรักษ์ และให้ความช่วยเหลือเรื่องหนังสือของประเทศเมียนมาร์

ดร.ถีน ทอ คอง

ประเทศเมียนมาร์เป็นหนึ่งในประเทศที่ได้เปิดตัวสู่โลกภายนอกเมื่อไม่นานมานี้ และเมียนมาร์กำลังเผชิญอุปสรรคที่ทำนายหลากหลายในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แม้ว่ารัฐบาลปัจจุบันของเมียนมาร์จะได้ทำการแก้ไข และปรับเปลี่ยนหลายสิ่งหลายอย่าง เพื่อการพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์แล้วก็ตาม ยังคงมีอุปสรรคที่ทำนายอีกหลายประการที่ประเทศยังต้องเผชิญอยู่ กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education) และกระทรวงสาธารณสุข (Ministry of Health) ของเมียนมาร์ร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชน (Non Government Organisation) หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า NGO ทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศต่าง ๆ กำลังจะมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้

เอกสารฉบับนี้จะให้ความสำคัญกับประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. บทบาทของห้องสมุดในประเทศเมียนมาร์ในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
2. นโยบายด้านการศึกษาในปัจจุบันเรื่องการพัฒนาองค์ความรู้
3. อุปสรรคต่าง ๆ ในการส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้
4. กิจกรรมต่าง ๆ ของมูลนิธิอนุรักษ์ และให้ความช่วยเหลือเรื่องหนังสือของประเทศเมียนมาร์ (Myanmar Book Aid and Preservation Foundation) และมูลนิธิฟื้นฟูห้องสมุดนาวิก (Nargis Library Recovery) ในการให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาห้องสมุด

1. บทบาทของห้องสมุดในประเทศเมียนมาร์ในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ประวัติความเป็นมาของห้องสมุดในประเทศเมียนมาร์เริ่มต้นในสมัยราชวงศ์บากัน (Bagan) ในคริสต์ศตวรรษที่ 11 – 13 ห้องสมุดส่วนมากในยุคนั้นมีความเกี่ยวข้องกับพระเจดีย์หรือพระปรางค์ และวัดวาอารามโดยนิยมเรียกกันว่า “ปีติกา – ตาอิก” (Pitika – Taik) ประกอบด้วยหนังสือที่ทำจากใบปาล์มหรือกระดาษพับ และเขียนด้วยลายมือ

ห้องสมุดสมัยใหม่ได้รับการพัฒนาขึ้นในยุคที่ประเทศอยู่ภายใต้การปกครองของประเทศอังกฤษ โดยห้องสมุดในยุคนั้นแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทได้แก่

- 1.) หอสมุดแห่งชาติ (National Library) และสาขาของหอสมุดแห่งชาติ
- 2.) ห้องสมุดทางวิชาการ (Academic Library)

- 3.) ห้องสมุดประชาชน (Public Library)
- 4.) ห้องสมุดเฉพาะทาง (Special Library)

1.) ห้องสมุดแห่งชาติ

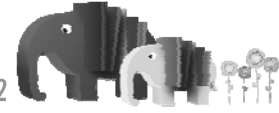
ห้องสมุดแห่งชาติได้รับการก่อตั้งขึ้นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1952 ภายหลังจากการเข้าครอบครองกิจการห้องสมุดเบอร์นาร์ดซึ่งก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1883 โดยเซอร์ชาร์ลส์ เอ็ดเวิร์ด เบอร์นาร์ด (Sir Charles Edward Bernard) ผู้สำเร็จราชการประเทศพม่าในยุคนั้น ปัจจุบันห้องสมุดแห่งชาติอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงวัฒนธรรม (Ministry of Culture) อย่างไรก็ตามห้องสมุดไม่เคยได้รับการเอาใจใส่ดูแลอย่างเหมาะสมจากรัฐบาลที่ปกครองต่อ ๆ มา ไม่มีการก่อสร้างอาคารห้องสมุดที่เหมาะสม และห้องสมุดได้ถูกย้ายจากอาคารแห่งหนึ่งไปอีกแห่งหนึ่ง ด้วยเหตุนี้ผู้ใช้บริการห้องสมุดส่วนมากจึงคุ้นเคยกับห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัย (Universities Central Library) มากกว่า และเป็นที่น่าเสียดายว่ามีคนเพียงจำนวนน้อยนักที่ใช้ประโยชน์จากหนังสือมีค่าหายากเกี่ยวกับประเทศเมียนมาร์ของที่นี่ ด้วยข้อกำหนดที่มีผลทางกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บสิ่งพิมพ์ท้องถิ่นทั้งหมด ส่งผลให้หนังสือสิ่งพิมพ์ท้องถิ่นเกือบครบทุกอย่าง อย่างไรก็ตามด้วยงบประมาณที่ขาดแคลนและอาคารที่ไม่เหมาะสมตั้งแต่ปี ค.ศ. 1962 ห้องสมุดนี้จึงไม่ได้รับความสนใจจากประชาชน นักเรียน-นักวิชาการ และข้าราชการ-เจ้าหน้าที่ทั้งหลาย

ห้องสมุดแห่งชาติแห่งใหม่กำลังอยู่ระหว่างการก่อสร้างที่เมืองเนปีดอว์ (Nay Pyi Daw) เมืองหลวงใหม่ของประเทศ และมีกำหนดเปิดให้บริการในปี ค.ศ. 2013 ที่จะถึงนี้ สิ่งพิมพ์ต่างๆกว่า 700,000 ฉบับได้รับการรวบรวมไว้ที่ห้องสมุดแห่งชาติเมืองย่างกุ้ง (Yangon) ซึ่งเป็นเมืองหลวงเก่า และห้องสมุดแห่งชาติเมืองเนปีดอว์ ห้องสมุดทั้งสองแห่งนี้เป็นห้องสมุดเพื่อการอ้างอิง และไม่มีบริการให้ยืมหนังสือใด ๆ ห้องสมุดแห่งชาติมีสาขาอยู่ในรัฐทั้ง 7 รัฐซึ่งได้แก่ รัฐมอญ (Mon) รัฐชาน (Shan) รัฐยะไข่ (Rakhine) รัฐกะฉิ่น (Kachin) รัฐชิน (Chin) รัฐกะยา (Kayah) และรัฐกะเหรี่ยง (Kayein) ซึ่งห้องสมุดเหล่านี้จะมีความเชื่อมโยงกับพิพิธภัณฑ์ในแต่ละรัฐด้วย นอกจากนั้นแล้วเรายังมีสาขาห้องสมุดในเขตปกครองทั้ง 7 เขต ของประเทศอาทิ เขตย่างกุ้ง (Yangon) เขตมัณฑะเลย์ (Mandalay) และเขตอิรวดี (Ayeyarwaddy) เป็นต้น

ห้องสมุดแห่งชาติยังให้บริการหลักสูตรฝึกอบรมต่าง ๆ และหลักสูตรอนุปริญญา (Diploma) ซึ่งได้เริ่มขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 2010 นอกจากนี้ข้อมูลเก่า ๆ ยังได้รับการจัดเก็บในรูปแบบดิจิทัลเพื่อให้ห้องสมุดสาขาทั้งหลายสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ทั้งนี้ ASEAN COCI เป็นผู้มอบเงินช่วยเหลือในส่วนนี้ ปัจจุบันพระราชบัญญัติห้องสมุดแห่งชาติยังอยู่ในขั้นตอนการร่าง ซึ่งคาดว่าจะผ่านการพิจารณาของรัฐสภาได้ในปีนี้

2.) ห้องสมุดทางวิชาการ

ห้องสมุดวิชาการแห่งแรกของประเทศคือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยย่างกุ้ง (Rangoon University Library) ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1927 ครั้งหนึ่งห้องสมุดนี้เคยขึ้นชื่อว่าเป็นห้องสมุดที่มีข้อมูลด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ดีที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ห้องสมุดนี้ได้รับ

ความเสียหายจากสงครามโลกครั้งที่ 2 และภายหลังจากการปรับปรุงซ่อมแซมได้เปิดให้บริการอีกครั้งในปี ค.ศ. 1951 ต่อมาในปี ค.ศ. 1964 ได้มีการบริหารจัดการระบบการศึกษาใหม่และห้องสมุดแห่งนี้ได้ถูกเปลี่ยนชื่อเป็น ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัย (Universities' Central Library - UCL) ปัจจุบันห้องสมุดแห่งนี้เป็นห้องสมุดเพื่อการวิจัยและอ้างอิง

ภายใต้การปกครองโดยรัฐบาลทหาร (ค.ศ. 1962-1988) ได้มีการสร้างห้องสมุดใหม่ๆ ขึ้นภายในมหาวิทยาลัยย่างกุ้ง (Yangon University) (ชื่อเดิมคือ มหาวิทยาลัยย่างกุ้ง) มหาวิทยาลัยแห่งนี้ได้แบ่งออกเป็นสถาบันต่างๆ เช่น สถาบันการแพทย์ สถาบันเทคโนโลยี โดยแต่ละสถาบันต่างมีห้องสมุดทางวิชาการของตนเอง อย่างไรก็ตามด้วยข้อจำกัดด้านการเงินจึงมีการสั่งซื้อหนังสือต่างประเทศใหม่ ๆ เพียงไม่กี่เล่มเท่านั้น การปรับลดงบประมาณด้านการศึกษาส่งผลเสียต่อความก้าวหน้าของห้องสมุดเหล่านี้เนื่องจากการไม่มีการสั่งซื้อหนังสือและวารสารใหม่ๆ หลังจากปี ค.ศ. 1988 การศึกษาจึงไม่ได้รับการให้ความสำคัญหนักขึ้นไปอีก ส่งผลให้การพัฒนาห้องสมุดหยุดชะงักลง ห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่สร้างใหม่ในหลายรัฐ และเขตปกครองไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจึงมีหนังสือเพียงไม่กี่เล่ม อย่างไรก็ตามในปีงบประมาณ ค.ศ. 2012-2013 นี้ รัฐบาลปัจจุบันได้ปรับเพิ่มงบประมาณสำหรับห้องสมุดขึ้นเท่าตัว นับเป็นสัญญาณที่ดีที่รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านการศึกษา

ห้องสมุด UCL เป็นห้องสมุดที่ดีที่สุดที่มีการรวบรวมหนังสือโบราณและหายาก ที่เขียนด้วยลายมือลงบนใบปาล์มหรือกระดาษพับ ด้วยเงินสนับสนุนจากต่างชาติหนังสือโบราณเหล่านี้จึงได้รับการอนุรักษ์เป็นอย่างดี และยังได้รับการจัดเก็บในรูปแบบไมโครฟิล์มและดิจิทัลอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้น UCL ยังมีโครงการแลกเปลี่ยนกับห้องสมุดมหาวิทยาลัยในต่างประเทศอีก 12 แห่ง ทำให้ห้องสมุดแห่งนี้เป็นห้องสมุดที่มีข้อมูลที่ดีที่สุดในประเทศ

นอกจากห้องสมุดแห่งนี้ ปัจจุบันเมียนมาร์มีห้องสมุดทางวิชาการทั้งหมด 164 แห่ง ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงต่าง ๆ 13 กระทรวง เช่น มหาวิทยาลัยการแพทย์ มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น เงินสนับสนุนสำหรับห้องสมุดของรัฐที่ได้รับการจัดสรรจากกระทรวงที่เกี่ยวข้องมีมูลค่าเพียงน้อยนิดเท่านั้น ตัวอย่างเช่น งบประมาณประจำปีสำหรับห้องสมุดแห่งชาติคิดเป็นเงิน 4 ล้านจ๊าด (Kyat) หรือประมาณ 5,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อปีเท่านั้น การขาดแคลนเงินทุนส่งผลให้ห้องสมุดเหล่านี้ขาดแคลนหนังสือภาษาต่างประเทศ จำเป็นต้องพึ่งพาการบริจาคต่าง ๆ และไม่สามารถสมัครสมาชิกฐานข้อมูลออนไลน์หรือแหล่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ได้ ใด ๆ ไรก็ดี ในที่สุดรัฐบาลปัจจุบันให้ความสำคัญกับการที่ห้องสมุดสามารถให้บริการข้อมูลออนไลน์ได้ เราหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้ให้การบริจาคทั้งหลายจะช่วยให้เราสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์ที่มีราคาแพงต่าง ๆ นี้ได้

ในเมื่อห้องสมุดของรัฐขาดแคลนหนังสือใหม่ ๆ ผู้ใช้บริการห้องสมุดส่วนมากจึงหันไปใช้บริการห้องสมุดเอกชน เช่น ห้องสมุดบริติชเคาน์ซิล (British Council Library) และห้องสมุดอเมริกันเซ็นเตอร์ (American Centre Library) เป็นต้น ห้องสมุดของรัฐต่างๆ จำเป็นต้องพึ่งพาการบริจาคจาก NGO ทั้ง NGO ท้องถิ่นและต่างประเทศ และนักวิชาการที่มาเยี่ยมชมดูงานทั้งหลาย

3.) ห้องสมุดประชาชน

จากสถิติของกระทรวงข้อมูลข่าวสาร (Ministry of Information) มีห้องสมุดประชาชนจำนวนกว่า 50,000 แห่งในประเทศเมียนมาร์ อย่างไรก็ตามในจำนวนนี้ส่วนมากเป็นเพียงห้องสมุดหมู่บ้านที่มีสภาพที่ไม่พร้อมให้บริการ และเราไม่มีข้อมูลที่แน่ชัดว่าห้องสมุดที่ให้บริการได้จริงมีจำนวนกี่แห่ง กระทรวงข้อมูลข่าวสารกำลังพยายามส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในหมู่เด็ก ๆ และพัฒนาห้องสมุดใหม่ ๆ ในเดือนพฤษภาคม ปี ค.ศ. 2010 ได้มีการก่อตั้ง NGO ชื่อว่ามูลนิธิห้องสมุดแห่งประเทศไทยเมียนมาร์ (Myanmar Library Foundation) ขึ้น เพื่อช่วยกระทรวงฯ ส่งเสริมการอ่านหนังสือในหมู่ผู้ใหญ่พร้อมกับพัฒนาห้องสมุดไปด้วย โดยมูลนิธิจะสำรวจข้อมูลทั่วประเทศ สร้างห้องสมุดใหม่ ๆ และส่งเสริมให้ประชาชนรักการอ่าน มูลนิธิได้รวบรวมนักเขียนและนักแสดงที่มีชื่อเสียงเข้าเป็นคณะกรรมการของมูลนิธิ มีการสร้างห้องสมุดประชาชนแห่งใหม่ ๆ และมีการจัดเสวนาเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านขึ้นทั่วประเทศ

นอกจากห้องสมุดประชาชนของรัฐเหล่านี้แล้วยังมีห้องสมุดเอกชนที่ประสบความสำเร็จอีกหลายแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ห้องสมุดบริติชเคาน์ซิล และห้องสมุดอเมริกันเซ็นเตอร์ในย่างกุ้ง และเจฟเฟอร์สัน เซ็นเตอร์ (Jefferson Centre) ในมันดะเลย์ และห้องสมุดเอกชนขนาดเล็กในเมืองเล็ก ๆ เช่น ห้องสมุด Saya Zaw Gyi ในเมืองพญาโป (Pyarpon) และห้องสมุด Dr. Chit Maung ในเมืองอินเส่ง (Insein) เป็นต้น เมียนมาร์มีโรงเรียนวัดจำนวน 1,800 แห่ง หลายแห่งมีห้องสมุดของตนเอง นักเรียนฐานะยากจนส่วนมากเรียนหนังสือที่โรงเรียนวัดเหล่านี้ ซึ่งห้องสมุดเหล่านี้ต้องการความช่วยเหลืออย่างมาก

4.) ห้องสมุดเฉพาะทาง

เมียนมาร์มีห้องสมุดเฉพาะทางหลายแห่ง เช่น

1. กรมการวิจัยด้านการแพทย์ (Department of Medical Research) (ทั้งเมียนมาร์ตอนเหนือและตอนใต้)
2. ห้องสมุดภายใต้การกำกับดูแลของกรมส่งเสริมและเผยแพร่งานศาสนา (Department of Promotion and Propagation of Religion)
3. ห้องสมุดภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ (Public Affairs Commission)
4. ห้องสมุดการแพทย์ดั้งเดิม (Traditional Medicine Library)
5. ห้องสมุดที่องค์การวิจัยกลาง (Central Research Organisation)

นอกเหนือไปจากห้องสมุด 4 ประเภทที่กล่าวไปแล้วนั้น เมียนมาร์ได้พัฒนาบุคลากรด้านนี้อีก โดยมีหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ภายใต้การกำกับดูแลโดยกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อผลิตบรรณารักษ์ที่มีคุณภาพให้กับประเทศ และมีสมาคมห้องสมุดเมียนมาร์ (Myanmar Library Association) ซึ่งเป็น NGO ห้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญในการฝึกอบรมพัฒนาบรรณารักษ์ที่มีคุณภาพ เป็นต้น

หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ของประเทศเมียนมาร์

แม้ว่าจะมีอุปสรรคที่ทำทลายมากมาย ประเทศเมียนมาร์มีบรรณารักษะระดับมืออาชีพที่มีคุณภาพและจบการศึกษาหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ซึ่งริเริ่มขึ้นโดย ดร.อุ ทอ คอง (Dr. U Thaw Kaung) เมื่อปี ค.ศ. 1974 จำนวนกว่า 800 ราย ปัจจุบันมีการสอนหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ในทุกมหาวิทยาลัยใหญ่ ๆ ของประเทศทั้งในระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก บรรณารักษ์ที่จบการศึกษาเหล่านี้สามารถทำงานได้ทั้งที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและห้องสมุดโรงเรียน บางรายได้ทำงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์การสหประชาชาติในต่างประเทศ และบางรายได้ทำงานกับหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress)

สมาคมห้องสมุดเมียนมาร์ (Myanmar Library Association)

สมาคมห้องสมุดเมียนมาร์เป็น NGO ที่ตั้งถิ่นภายใต้การสนับสนุนของกระทรวงวัฒนธรรม มีบทบาทสำคัญอย่างต่อเนื่องด้านการฝึกอบรมบรรณารักษ์ในประเทศเมียนมาร์ สมาคมนี้ได้รับการก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1994 โดย ดร.อุ ทอ คอง มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดอบรมหลักสูตรต่างๆ สำหรับบรรณารักษ์ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และเพื่อส่งเสริมความตระหนักในเรื่องความสำคัญของห้องสมุด และบทบาทของบรรณารักษ์ให้กับประชาชนทั่วไป โดยมีการจัดหลักสูตรฝึกอบรมบรรณารักษ์ทุกๆ 3 เดือน บุคคลทั่วไปสามารถสมัครเรียนหลักสูตรเหล่านี้ได้ ทั้งยังมีหลักสูตรบรรณารักษ์พื้นฐานสำหรับบรรณารักษ์ใหม่ในท้องถิ่น แต่ละหลักสูตรมีระยะเวลา 2 สัปดาห์ และบางครั้งยังมีบรรณารักษ์ต่างชาติมาบรรยายและจัดการอบรมให้อีกด้วย การที่สมาคมเป็น NGO ทำให้เพิ่มอิสรภาพในการสร้างความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศ

2. นโยบายด้านการศึกษาในปัจจุบันเรื่องการพัฒนาองค์ความรู้

ตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น รัฐบาลปัจจุบันกำลังดำเนินการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลายอย่างในเรื่องการพัฒนาองค์ความรู้ วันที่ 31 มีนาคม ค.ศ. 2012 รัฐบาลได้ฉลองครบรอบหนึ่งปีและได้บันทึกการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการพัฒนาองค์ความรู้ต่าง ๆ ต่อไปนี้

2.1 การปรับเพิ่มงบประมาณด้านการศึกษา โดยได้เพิ่มขึ้นจาก 2.4% ในปีงบประมาณ ค.ศ. 2010-11 เป็น 4.7% ในปี ค.ศ. 2011-12 งบประมาณจำนวน 310,401 ล้านจ๊าด (340 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในปี ค.ศ. 2011-12 ได้เพิ่มเป็น 617,214 ล้านจ๊าด (740 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในปีงบประมาณ ค.ศ. 2012-13 หรือเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัวจากปีก่อนหน้า ทุกฝ่ายต่างยินดีกับการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในครั้งนี้ อย่างไรก็ตามงบประมาณจำนวนดังกล่าวยังถือว่าต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งตามความเห็นของนักเศรษฐศาสตร์ของเรา งบประมาณภาคการศึกษาสำหรับประเทศกำลังพัฒนาอย่างประเทศเมียนมาร์ควรที่จะคิดเป็นอย่างน้อย 14-20% ของงบประมาณทั้งหมด

2.2 การผ่านความเห็นชอบร่างกฎหมายโรงเรียนเอกชน กฎหมายนี้อนุญาตให้มีการเปิดโรงเรียนเอกชนซึ่งนักเรียนสามารถเข้าเรียนในโรงเรียนเหล่านี้ และเข้าสอบข้อสอบของรัฐได้ ก่อนหน้านี้นักเรียนต้องลงทะเบียนเรียนในโรงเรียนของรัฐก่อน จึงจะถือว่าได้เข้าเรียนอย่างเป็นทางการ

หลังจากนั้นนักเรียนจึงจะเรียนในโรงเรียนเอกชนเพื่อการเรียนจริง ๆ นับจากนี้ไปนักเรียนไม่จำเป็นต้องเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐก็ได้

2.3 การปรับเพิ่มระยะเวลาการศึกษาสำหรับการศึกษาระดับสูงขึ้นอีก 1 ปี ก่อนหน้านี้นักเรียนเคยใช้เวลาเรียนในระดับปริญญาตรีเพียง 3 ปี แต่ในระบบใหม่การเรียนระดับปริญญาตรีจะใช้เวลา 4 ปีซึ่งเท่ากับระยะเวลาการเรียนระดับปริญญาตรีตามมาตรฐานสากล

2.4 การปรับขึ้นเงินเดือนครูที่ทำงานในชนบทและพื้นที่ห่างไกล ครูในชนบทและพื้นที่ห่างไกลได้รับการปรับเงินเดือนขึ้น 2 เท่าตั้งแต่เดือนเมษายน ค.ศ. 2012 ปัจจุบันครูส่วนมากได้รับเงินเดือนประมาณ 60 ดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่าครูทุกรายจะได้รับเงินเดือนตามอัตรานี้

2.5 การปรับปรุงความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ปัจจุบันการสอบในรูปแบบคล้าย ๆ กับ TOEFL ถือเป็นข้อกำหนดเบื้องต้นก่อนการเริ่มเรียนสำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก

2.6 การเปิดกว้างที่เพิ่มมากขึ้นซึ่งเป็นผลจากการมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในประเทศตะวันตกต่างๆ อาทิ โครงการของมหาวิทยาลัยจอห์น ฮอปกินส์ (John's Hopkins University) ที่จะเปิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง (มหาวิทยาลัยจอห์น ฮอปกินส์เคยมีศูนย์ที่นี้ในระหว่างปี ค.ศ. 1955-1962) ยิ่งไปกว่านั้นคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่างประเทศเริ่มทยอยกันกลับมาสอนที่มหาวิทยาลัยในประเทศเมียนมาร์อีกครั้ง ปัจจุบันมีอาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยชาวเยอรมันสอนที่ภาควิชาภูมิศาสตร์มหาวิทยาลัยย่างกุ้ง

2.7 แม้เมียนมาร์จะมีแผนการจัดการศึกษาออนไลน์ผ่านอินเทอร์เน็ต อย่างไรก็ตามประเทศยังต้องการความช่วยเหลืออย่างมหาศาลจากภายนอก เนื่องจากงบประมาณในประเทศมีไม่เพียงพอสำหรับการสมัครสมาชิกฐานข้อมูลออนไลน์ซึ่งมีราคาแพง

2.8 มีการส่งนักวิชาการภาครัฐไปต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากจากการที่รัฐบาลได้เพิ่มความสนใจในเรื่องความสัมพันธ์กับประเทศโลกตะวันตก

2.9 รัฐสภามีการเปิดกว้างมากขึ้น สมาชิกรัฐสภามีการตั้งกระทู้ถามเกี่ยวกับเรื่องการศึกษา และรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการก็ได้ตอบกระทู้ถามเหล่านี้เป็นส่วนใหญ่

3. อุปสรรคต่าง ๆ ในการส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้

แม้ว่าประเทศเมียนมาร์จะมีอัตราการรู้หนังสือสูงถึง 95 % และแม้ว่าจะได้มีความพยายามหลากหลายในการพัฒนาห้องสมุดแล้วก็ตาม ยังคงมีอุปสรรคที่ทำทลายอีกมากในการเพิ่มจำนวนผู้อ่านหนังสือในห้องสมุดของเรา

3.1 ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี (ICT) ส่งผลให้นักเรียนนักศึกษาจำนวนมากใช้เวลากับการแชท หรือการเล่นเกมส์ทางอินเทอร์เน็ต แต่กลับไม่ได้พัฒนาทักษะการอ่านของตนเอง

3.2 เงินสนับสนุนที่มีจำนวนน้อยส่งผลให้มีห้องสมุดเพียงไม่กี่แห่งเท่านั้นที่พร้อมไปด้วยหนังสือที่มีคุณภาพ หนังสือในห้องสมุดเมียนมาร์ส่วนมากไม่ทันสมัย หรืออยู่ในสภาพชำรุด

3.3 ระบบการสอบที่ยากทำให้นักเรียนนักศึกษาไม่ได้อ่านหนังสืออื่น ๆ นอกหลักสูตร นักเรียนส่วนมากใช้เวลาในการเตรียมตัวสอบ นอกจากจะต้องไปโรงเรียนแล้ว ยังต้องเรียนพิเศษจนค่ำมืด ทำให้ไม่มีเวลาอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน

3.4 การขาดแคลนกระแสไฟฟ้าในชนบทส่งผลให้ห้องสมุดในชนบทไม่มีประสิทธิภาพ ชาวชนบทส่วนใหญ่มีเวลาว่างเฉพาะตอนกลางคืน ฉะนั้นหากการจ่ายกระแสไฟฟ้ามีความสม่ำเสมอมากขึ้น จำนวนผู้อ่านหนังสือก็น่าจะมากขึ้นด้วย (70% ของพลเมืองเมียนมาร์อาศัยอยู่ในเขตชนบท)

3.5 ความยากจน (ปัจจุบัน อยู่ที่อัตรา 26%) เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักเรียนนักศึกษาไม่สามารถเรียนจนสำเร็จการศึกษาได้ ชาวบ้านส่วนมากน่าจะผ่านมาตรฐานระดับ 4 ได้แต่นักเรียนนักศึกษาจำนวนมากจำเป็นต้องเลิกเรียนกลางคันเพื่อช่วยครอบครัวทำงาน ปัจจุบันมีจำนวนนักเรียนนักศึกษา 8 ล้านคนกำลังศึกษาในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย แต่มีเพียง 400,000 คนเท่านั้นที่เข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย หรือกล่าวได้ว่าเพียง 5% ของจำนวนนักเรียนนักศึกษาทั้งหมดเท่านั้นที่ได้เรียนระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยเองก็ยังเป็นปัญหาอยู่

3.6 แม้แต่ห้องสมุดที่ได้ถูกสร้างมาอย่างดีก็ยังมีปัญหาเรื่องการบริหารจัดการเนื่องจากขาดคณะกรรมการห้องสมุดที่มีคุณสมบัติเหมาะสม

3.7 งบประมาณด้านการศึกษาของปีที่คิดเป็น 4.7% ของงบประมาณรวมถือว่ายังน้อยมาก เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน และงบประมาณส่วนใหญ่นำไปใช้ในการก่อสร้างมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย และส่วนน้อยเท่านั้นที่ใช้จ่ายการฝึกอบรมพัฒนาครูผู้สอนและการพัฒนาห้องสมุด ฉะนั้นเมื่อมองในด้านงบประมาณแล้ว เราให้ความสนใจในเรื่องวิธีการใช้งบประมาณ มากกว่าจำนวนเงินงบประมาณที่จะถูกจัดสรรให้กับภาคการศึกษา

3.8 ครูผู้สอนที่ขาดประสิทธิภาพ: เมื่อเร็วๆ นี้ UNICEF ได้สำรวจข้อมูลโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเมียนมาร์กว่า 200 แห่งและพบว่าครูผู้สอนหลายรายสอนแบบท่องจำ (Rote Learning) หรือสอนในทิศทางเดียว หรือแบบไม่มีการโต้ตอบ (Chalk and Talk หรือ Passive Learning) การสอนแบบนี้จะไม่ค่อยมีการป้อนคำถาม หรือถ้ามีก็เป็นคำถามแบบปิดเสียส่วนมาก และครูผู้สอนไม่ค่อยแนะนำในเรื่องการใช้ห้องสมุด

3.9 เงินเดือนค่าจ้างครูอยู่ในระดับต่ำ ครูในประเทศเมียนมาร์ได้รับเงินเดือนประมาณ 25,000 จ๊าด (ประมาณ 30 ดอลลาร์สหรัฐ) เท่านั้นซึ่งจัดว่าเป็นหนึ่งในประเทศที่เงินเดือนครูต่ำมาก ฉะนั้นเพื่อการดำรงชีวิตพวกเขาจึงต้องสอนพิเศษนอกเวลาสอนปกติ อาจกล่าวได้ว่า ครูหลายคนมีชีวิตอยู่ได้ทุกวันนี้ด้วยค่าจ้างที่ได้รับจากการสอนพิเศษ

3.10 ชาวพม่าส่วนมากยังมีทักษะความรู้ด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ

3.11 ระยะเวลาของการเรียนในสถานศึกษาโดยเฉลี่ยในปัจจุบันต่ำกว่า 4 ปี เมื่อเทียบกับนักเรียนในประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่ในระบบการศึกษาเป็นเวลาถึง 10 ปี ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนในชนบทของเมียนมาร์มีอัตราการเลิกเรียนกลางคันที่สูง

3.12 สัดส่วนครูต่อนักเรียน สัดส่วนของจำนวนครูต่อนักเรียนที่มีความไม่สมดุลอย่างมาก โดยโรงเรียนในชนบทมีสัดส่วนครูต่อนักเรียนคิดเป็น 1:30 และโรงเรียนในเมืองมีสัดส่วนครูต่อนักเรียนคิดเป็น 1:70 หรือมากกว่าโดยเฉพาะโรงเรียนที่มีชื่อเสียง

4. กิจกรรมต่างๆของมูลนิธิอนุรักษ์ และให้ความช่วยเหลือเรื่องหนังสือของประเทศเมียนมาร์ (Myanmar Book Aid and Preservation Foundation - MBAPF) และมูลนิธิฟื้นฟูห้องสมุดนาสิก (Nargis Library Recovery - NLR) ในการให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาห้องสมุด

1.) ประวัติโดยย่อของ MBAPF และ NLR

เมื่อเดือนพฤษภาคมปี ค.ศ. 2008 ประเทศเมียนมาร์ได้รับความเสียหายอย่างหนักจากพายุไซโคลนนาสิก และมีผู้เสียชีวิตกว่า 130,000 ราย ห้องสมุดและโรงเรียนกว่า 2,000 แห่งได้รับความเสียหาย

MBAPF ได้รับการติดต่อจากมิตรสหายของชาวพม่าทั่วโลก หนึ่งในจำนวนนั้นคือ ดร. จอห์น แบดจ์เลย์ (Dr. John Badgley) ผู้เชี่ยวชาญเรื่องประเทศพม่าและภัณฑารักษ์เกษียณอายุจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยคอร์เนล (Cornell University Library) ผู้ได้เคยสำรวจห้องสมุดมหาวิทยาลัยและห้องสมุดวิทยาลัยของเราในระหว่างปี ค.ศ. 1987-1988 นอกจากนี้ดร.แบดจ์เลย์จะได้แสวงหาผู้ประสงค์จะบริจาคหนังสือแล้ว ในปี ค.ศ. 2008 เขาได้ชักจูงให้บริษัทริฟท์ บুকส์ (Thrift Books) หนึ่งในผู้ประกอบการหนังสือออนไลน์รายใหญ่ ให้บริจาคหนังสือจำนวนมากถึง 1 ล้านเล่มให้กับเรา

NLR ได้รับการก่อตั้งขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาภายหลังเกิดพายุไซโคลนนาสิก โดยมีคณะกรรมการมูลนิธิ 7 รายซึ่งประกอบไปด้วยคณาจารย์มหาวิทยาลัยเกษียณอายุ นักธุรกิจ และผู้ใจบุญ มูลนิธิได้รับการยกเว้นภาษีและได้รับการยกเว้นจากการคว่ำบาตรเพื่อลงโทษประเทศเมียนมาร์ของสหรัฐอเมริกา

MBAPF ได้รับการก่อตั้งขึ้นในประเทศเมียนมาร์ในปี ค.ศ. 2002 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์หนังสือ และให้ความช่วยเหลือห้องสมุดต่างๆ โดยมีคณะกรรมการประกอบไปด้วย บรรณารักษ์อาวุโส นักธุรกิจ และบุคคลผู้เป็นที่น่าเคารพนับถือหลายท่าน ดร.แบดจ์เลย์และข้าพเจ้าเป็นคณะกรรมการของมูลนิธิทั้งสองแห่ง

ขอบคุณ ดร. ดร.อุ ทอ คอง บิดาของข้าพเจ้าที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องกิจกรรมต่างๆของมูลนิธิ ท่านได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาของบรรณารักษ์ในประเทศเมียนมาร์ ท่านเป็นผู้มีความรอบรู้กว้างขวาง รู้จักผู้คนมากมาย และมีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือห้องสมุดต่างๆในประเทศของเรา ท่านเป็นผู้ริเริ่มหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ในประเทศเมียนมาร์ เป็นผู้ก่อตั้งสมาคมห้องสมุดประเทศเมียนมาร์ (Myanmar Library Association) และเคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าบรรณารักษ์ที่ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยนานกว่า 40 ปี ผลงานของท่านได้รับการยกย่องจากองค์กรต่างประเทศหลายแห่ง และท่านเคยได้รับรางวัลชนะเลิศผลงานวิชาการฟูคูโอกะ (Fukuoka Academic Prize) ปี ค.ศ. 2007 ให้เป็นบรรณารักษ์ยอดเยี่ยมในเอเชีย ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งประธานของมูลนิธิของเรา

ผลจากความพยายามร่วมกันระหว่างทั้งสองมูลนิธิทำให้เรามีเงินทุนสำหรับการจัดส่งตู้คอนเทนเนอร์ขนาดใหญ่ ในตอนแรกบริษัทขนส่งสินค้าอเมริกันเพรสซิเด็นท์ไลน์ (American President Line) ได้บริจาคพื้นที่บนเรือสำหรับตู้คอนเทนเนอร์ขนาดใหญ่เพื่อขนส่งหนังสือจำนวน 300,000 เล่ม โดยเน้นการให้ความช่วยเหลือพื้นที่บริเวณปากแม่น้ำที่ได้รับความเสียหายจากพายุไซโคลนก่อน อย่างไรก็ตามเราได้กระจายความช่วยเหลือผ่านการจัดกิจกรรมไปทั่วประเทศ

2.) แลกเปลี่ยนด้านภารกิจ

มูลนิธิได้รับการก่อตั้งภายใต้แลกเปลี่ยนด้านภารกิจต่อไปนี้

- จัดให้มีองค์ความรู้ระดับโลกทั่วทั้งประเทศ โดยแจกจ่ายหนังสือกว่า 1 ล้านเล่ม
- บุรณะห้องสมุดที่ได้รับความเสียหายจากพายุไซโคลนมากกว่า 2,000 แห่ง
- ไม่เพียงจัดหาหนังสือ แต่ยังรวมถึงการจัดหาโต๊ะ เก้าอี้ คอมพิวเตอร์ และชั้นวางหนังสือในห้องสมุด
- เสริมสร้างการสนับสนุนจากชุมชนโดยการจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการในกลุ่มสมาชิกห้องสมุด – จัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการและจัดการฝึกอบรม เพื่อติดตามผลโดยครูผู้สอนและบรรณารักษ์ระดับอาชีพ

3.) ผู้บริจาค-พันธมิตรของมูลนิธิ

ปัจจุบันโครงการต่างๆของมูลนิธิได้รับการสนับสนุนจากผู้บริจาคต่อไปนี้

1. บริษัท Thrifts Books ประเทศสหรัฐอเมริกา
2. มูลนิธิเพื่อให้อโอกาส (Opportunity Foundation) ประเทศไทย
3. บริษัทขนส่งสินค้า American President Line ประเทศสหรัฐอเมริกา
4. โครงการ University of Washington Library Gift Programme ประเทศสหรัฐอเมริกา
5. โครงการ Cornell University Library Gift Programme ประเทศสหรัฐอเมริกา
6. สถาบันศึกษาและวิจัย Institute of Southeast Asia ประเทศสิงคโปร์
7. ห้องสมุดแห่งชาติออสเตรเลีย (National Library of Australia) ประเทศออสเตรเลีย
8. องค์การ United Nation Women's Guild of Vienna
9. สมาคมห้องสมุดมอนทานา (Montana Library Association)
10. มูลนิธิ World Vision ประเทศเมียนมาร์

4.) กิจกรรมต่างๆในปัจจุบันของมูลนิธิ NLR และ MBAPF

- คัดแยกประเภทหนังสือ และบริจาคให้ห้องสมุดขาดแคลนทั้งหลาย ปัจจุบันห้องสมุดกว่า 750 แห่งได้รับหนังสือกว่า 500,000 เล่มจากมูลนิธิ โดยในจำนวนนั้นหนังสือ 400,000 เล่มเป็นหนังสือภาษาอังกฤษ และอีก 100,000 เล่มเป็นหนังสือภาษาพม่า

- ระดมทุนโดยการจำหน่ายหนังสือภาษาอังกฤษจำนวน 30 % ของที่ได้รับบริจาคมา โดยพนักงานของศูนย์หนังสือร่วมกันจัดงานในรูปแบบงานบุฟเฟต์หนังสือ เพื่อนำรายได้จากการจำหน่ายไปจัดซื้อหนังสือภาษาพม่าใหม่ๆ สำหรับห้องสมุดในชนบท และห้องสมุดหมู่บ้านที่ทักษะภาษาอังกฤษของคนในท้องถิ่นยังอยู่ในระดับต่ำ

- คัดเลือกห้องสมุดที่จะบูรณะซ่อมแซม ด้วยความช่วยเหลือของ UNWA เราได้สร้างห้องสมุด/ศูนย์ชุมชนที่หมู่บ้านธิน คัน กอน (Thin Kan Gon) ในเมืองลุตพุตตา (Lutputta) และมูลนิธิ World Vision ได้ให้ทุนสนับสนุนห้องสมุดกว่า 30 แห่งในเมืองโบเกล (Bogale) ผลจากการบริจาคหนังสือทำให้มีห้องสมุดที่บริหารจัดการโดยนักเรียนนักศึกษาเกิดขึ้นหลายแห่ง และในบางกรณียังมีการให้ทุนสนับสนุนสำหรับค่าเช่าสถานที่อีกด้วย

- หลักสูตรฝึกอบรมบรรณารักษ์ ด้วยการสนับสนุนจากสมาคมห้องสมุดประเทศเมียนมาร์ เราจึงสามารถจัดการฝึกอบรมให้กับบรรณารักษ์ห้องสมุดหมู่บ้านได้ โดยหลักสูตรวิธีการบริหารจัดการห้องสมุดขนาดเล็ก เป็นหลักสูตรที่ได้รับความนิยมอย่างสูง

- โครงการผู้อ่านหนังสือห้องสมุด ด้วยการสนับสนุนจากอาสาสมัครจากสหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา เราสามารถส่งเสริมทักษะความรู้ความเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษในด้านต่างๆให้กับชุมชนทั้งในเมืองเล็ก ๆ และเมืองใหญ่อย่างมณฑลทะเลย์ และย่างกุ้ง อาทิทักษะในการนำเสนองาน การเจรจาต่อรอง การสื่อสาร และการอภิปรายโต้แย้ง เป็นต้น

- การประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการฝึกอบรมครู ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น การขาดครูที่มีประสบการณ์และมีทักษะการสอนที่เหมาะสมเป็นอุปสรรคที่ทำทลายอย่างหนึ่งของประเทศเมียนมาร์ ในปี ค.ศ. 2011 มีการจัดการฝึกอบรมครูขึ้น 3 ครั้งโดยคุณซู ซิมป์สัน (Sue Simpson) จากประเทศสหรัฐอเมริกา และคุณเกล โฮล์มส์ (Gayle Holmes) จากประเทศออสเตรเลีย โดยจัดขึ้นที่เมืองโบกาเล (Bogalay) มณฑลทะเลย์ และย่างกุ้ง การฝึกอบรมนี้เป็นการฝึกอบรมที่เต็มไปด้วยชีวิตชีวา มีการใช้หนังสือที่ง่าย ๆ มีการสอนวิธีการวางแผนการเรียนการสอน และมีการแนะนำการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นการฝึกอบรมแนวใหม่สำหรับครูชาวพม่า ซึ่งนอกจากผู้เข้าอบรมจะสนุกสนานกันมากแล้ว พวกเขายังได้ใช้สิ่งที่ได้เรียนจากการฝึกอบรมในการสอนจริงอีกด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้อ่านหนังสือห้องสมุดได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี และหากเราสามารถระดมทุนสนับสนุนเพิ่มเติมได้อีก ก็จะสามารถจัดประชุมเพิ่มเติมได้อีกในปี ค.ศ. 2012 และในอนาคต

5.) ประเภทหนังสือ

หนังสือที่ได้รับการบริจาคจาก Thrift Books ประกอบไปด้วยหนังสือหลากหลายประเภท อาทิ หนังสือเด็ก (สำหรับผู้อ่านเด็กและวัยรุ่น) หนังสือด้านการพัฒนาตนเอง หนังสืออ้างอิง หนังสือนิยาย หนังสือที่ไม่ใช่นิยาย และหนังสือทางวิชาการระดับสูงต่าง ๆ โดยส่วนมากเป็นหนังสือมือสอง

สภาพดีที่เป็นประโยชน์สำหรับประเทศเมียนมาร์ ปัจจุบันเราได้นำเข้าหนังสือจำนวน 600,000 เล่ม จากต่างประเทศ และเราจะนำเข้าหนังสืออีก 400,000 เล่ม ห้องสมุดเมือง ห้องสมุดศูนย์ชุมชน และห้องสมุดโรงเรียนต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหนังสือเหล่านี้ต่างก็ปลาบปลื้มยินดีเป็นอย่างยิ่ง ประธานบริหารของ Thrift Books ได้มาเยือนเมียนมาร์ และได้ตกลงที่จะบริจาคหนังสืออีก 1 ล้านเล่มในอนาคต

ไม่เพียงเท่านั้นเมียนมาร์ยังได้รับบริจาคหนังสือทางวิชาการและหนังสืออ้างอิงจากห้องสมุดต่างประเทศหลายแห่ง ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา 2 แห่งที่มีโครงการของขวัญและยินดีที่จะร่วมโครงการกับเราได้แก่ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยวอชิงตันสเตท และห้องสมุดมหาวิทยาลัยคอร์เนล นอกจากนี้โครงการของเรายังได้รับหนังสือจากสถาบัน Institute of Southeast Asia ประเทศสิงคโปร์ มหาวิทยาลัยแคนเบอร์รา และนักวิชาการอิสระจากทั่วโลกอีกด้วย หนังสือเหล่านี้มีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยของเราซึ่งขาดแคลนเงินทุน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว เราได้ขอความเห็นชอบจากผู้บริจาคเพื่อจำหน่าย 30% ของหนังสือที่ได้รับบริจาคเพื่อระดมทุนจัดซื้อหนังสือภาษาพม่าใหม่ ๆ และนำไปบริจาคให้กับห้องสมุดชุมชน โดยหลังจากที่ได้รับความเห็นชอบแล้วเราได้จัดงานบุฟเฟต์หนังสือ (Book-Bufferets) ขึ้น ในงานนี้ลูกค้าสามารถซื้อดูเพื่อเลือกใส่หนังสือที่เล่มก็ได้เท่าที่ต้องการ งานนี้ได้รับความนิยมจากชาวเมืองเป็นอย่างดี เนื่องจากหนังสือภาษาอังกฤษเป็นที่ต้องการและหายาก คติของเราคือ การหาเจ้าของที่เหมาะสมให้กับหนังสือ (Right Books to Right People)

6.) พันธมิตร

เพื่อให้การพัฒนาห้องสมุดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ MBAPF ได้ร่วมมือกับ NGO ท้องถิ่น NGOต่างประเทศ และอาสาสมัครท้องถิ่น เราได้ประสานความร่วมมือกับพันธมิตรต่าง ๆ ได้แก่ มูลนิธิ World Vision, ห้องสมุด Tharapar, Active Youth, Kanbawza Youth และ NGO ท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อให้การแจกจ่ายหนังสือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้เรายังมีความร่วมมือกับอาสาสมัครบริการชุมชนจากโรงเรียนนานาชาติหลายแห่ง องค์กรและอาสาสมัครเหล่านี้ได้ช่วยเราแจกจ่ายหนังสือใช้ประโยชน์จากหนังสือ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับครู และจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อผู้อ่านหนังสือห้องสมุด

พันธมิตรในการพัฒนาห้องสมุดของเรายังได้แก่บุคคลผู้เป็นที่น่าเคารพนับถือ และพระตัวอย่างเช่น หลวงพ่อสีตะกู (Venerable Sitagu Sayadaw) และหลวงพ่อดรรชนี (Venerable Dhammapiya Sayadaw) ผู้ให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆของมูลนิธิ และท่านทั้งหลายเหล่านี้ได้ช่วยให้ผู้คนทั่วไปรู้จักกิจกรรมต่างๆของเรา โดยพระอุปชฌาย์ทั้งสองรูปมักจะเน้นย้ำถึงความสำคัญของการอ่านอยู่เสมอ ๆ ในคำสอนของท่าน

พันธมิตรที่สำคัญที่สุดของเราคือ มูลนิธิฟื้นฟูห้องสมุดนาภิซ (Nargis Library Recovery Foundation – NLRF) ซึ่งตั้งอยู่ที่สหรัฐอเมริกา นอกจาก NLRF จะเป็นพันธมิตรที่ให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องของเราแล้ว ยังเป็นผู้บริจาคหนังสือส่วนมากให้กับเราด้วย กิจกรรมของมูลนิธิเราสามารถดำเนินไปอย่างราบรื่นได้ก็ด้วยเหตุนี้

อุปสรรคสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การระดมทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการขนส่งหนังสือ ในการขนส่งหนังสือ 1 ตู้คอนเทนเนอร์ขนาด 40 ฟุตมายังประเทศเมียนมาร์จะมีค่าใช้จ่ายกว่า 6,000

ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งบริษัท American President Line ได้อนุเคราะห์ค่าขนส่งสำหรับ 6 คอนเทนเนอร์แรก และคณะกรรมการผู้อำนวยการของมูลนิธิเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายการขนส่งส่วนที่เหลือ

7.) ห้องสมุดที่ได้รับบริจาคหนังสือ

การคัดเลือกห้องสมุดที่จะได้รับหนังสือบริจาคเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องมีการดำเนินการอย่างรอบคอบ นอกเหนือจากการพิจารณาความน่าเชื่อถือ ความรับผิดชอบ และความโปร่งใสในการดำเนินงานของห้องสมุดแล้ว ปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ในการพิจารณาได้แก่ คณะกรรมการห้องสมุดที่มุ่งมั่นเข้มแข็ง และบรรณารักษ์ที่มีประสิทธิภาพ หนังสือรับรองจากบุคคลผู้เป็นที่น่าเคารพนับถือ หรือพระเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อการขอรับหนังสือบริจาค ภายหลังจากที่ได้รับหนังสือบริจาคแล้วต้องมีการถ่ายรูปไว้เป็นหลักฐานและมีการติดตามผลโดยเจ้าหน้าที่มูลนิธิ หนังสือทุกเล่มต้องได้รับการจัดเก็บในชั้นวางหนังสือแบบเปิดในลักษณะที่สามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกัน

บทบาทของบรรณารักษ์เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของห้องสมุด เราพบว่า มีบรรณารักษ์ 2 ประเภท ประเภทหนึ่งคือผู้ที่รักการอ่านแต่ไม่ชอบแบ่งปัน พวกนี้มักจะหวงหนังสือ อีกประเภทคือผู้ที่รักการอ่าน ชอบแบ่งปัน และมีใจรักการบริการ ซึ่งเราชอบบรรณารักษ์ประเภทหลังมากกว่าเพราะห้องสมุดจะสำเร็จได้ต้องมีบรรณารักษ์ประเภทนี้ บรรณารักษ์ไม่ควรหมกหมุ่นอยู่กับหนังสือ แต่ควรมีความคิดสร้างสรรค์และให้บริการที่ดีด้วย

เราไม่ได้มอบหนังสือบริจาคให้เฉพาะแต่กับห้องสมุดทางวิชาการที่บริหารจัดการโดยรัฐ ห้องสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดที่เก็บรวบรวมหนังสือเฉพาะทาง ห้องสมุดเอกชน และห้องสมุดโรงเรียนวัดเท่านั้น แต่เรายังได้มอบหนังสือบริจาคให้ห้องสมุดหมู่บ้านอีกหลายแห่งด้วย ปัจจุบันมีห้องสมุดจำนวน 750 แห่งที่ได้รับหนังสือจากเรา และแม้ว่าเป้าหมายแรกเริ่มของเราคือ การบริจาคหนังสือให้ห้องสมุดบริเวณปากแม่น้ำที่ได้รับผลกระทบจากพายุไซโคลน ในความเป็นจริงเราสามารถมอบหนังสือบริจาคให้กับทุกรัฐและทุกเขตปกครอง มูลนิธิของเรานับเป็นหนึ่งใน NGO เอกชนที่ใหญ่ที่สุดที่บริจาคหนังสือจำนวนมากที่สุดในประเทศเมียนมาร์

8.) อุปสรรคที่ท้าทายต่าง ๆ

สิ่งท้าทายสำคัญที่เราต้องเผชิญคือ การระดมทุนเพื่อจัดส่งหนังสือจากสหรัฐอเมริกาไปยังเมียนมาร์ เราขอขอบคุณกรมการบริหาร NLR 4 ท่านที่ช่วยออกค่าใช้จ่ายส่วนดังกล่าว ตู้คอนเทนเนอร์ขนาด 40 ฟุต 1 ตู้มีค่าขนส่งคิดเป็นเงิน 6,000 ดอลลาร์สหรัฐ เรานำเข้าหนังสือประมาณปีละ 3-4 ตู้ แต่ละตู้บรรจุหนังสือได้ประมาณ 50,000 เล่ม เท่ากับว่าค่าขนส่งหนังสือต่อเล่มจากสหรัฐอเมริกาไปเมียนมาร์คิดเป็นเงินเพียง 12 เซ็นต์ (Cent) เท่านั้น

อีกสิ่งหนึ่งที่เป็นความท้าทายคือ การจัดเก็บหนังสือ MBAPF ได้จัดซื้อตู้คอนเทนเนอร์เปล่าจำนวน 2 ตู้เพื่อจัดเก็บหนังสือไว้ในบริเวณสำนักงานของเราในกรุงย่างกุ้ง

สิ่งท้าทายอื่น ๆ ที่รองลงไปได้แก่ การคัดเลือกห้องสมุดที่เหมาะสมที่จะได้รับหนังสือบริจาค และการสร้างสำนึกและความรับผิดชอบให้เกิดแก่ห้องสมุดเหล่านั้น บางครั้งหนังสือบริจาคของเราไม่ได้รับการใช้ประโยชน์และถูกจัดเก็บในชั้นวางหนังสือที่ลือคฤญแจ ประเด็นนี้น่ากังวลเนื่องจากบรรณารักษ์หลายรายรู้สึกว่าการหนังสือเหล่านี้เป็นสิ่งมีค่าราคาแพงและพวกเขาเกรงว่าหนังสือจะสูญหาย

เราได้สร้างความเข้าใจให้พวกเขาว่า เราจะส่งหนังสือให้เพิ่มเติมหากผู้อ่านไม่ส่งหนังสือคืนห้องสมุด เราจำเป็นต้องโน้มน้าวให้บรรณารักษ์เหล่านี้อนุญาตให้เด็ก ๆ จับต้องและอ่านหนังสือได้ เพราะเราต้องการให้เด็ก ๆ รักหนังสือ

การจัดตั้งองค์กรในรูปแบบ NGO เป็นความท้าทายอีกอย่างหนึ่งสำหรับมูลนิธิเรา จนถึงปัจจุบันไม่มี NGO ใหม่รายใดได้รับอนุญาตจากกระทรวงมหาดไทยให้ดำเนินการอย่างเป็นทางการ ดังนั้นจึงมีองค์กรมากมายในประเทศเมียนมาร์ที่ดำเนินการโดยไม่มีที่ยอมรับโดยรัฐบาล ซึ่งรวมถึงมูลนิธิของเราด้วย แต่ในทางพฤตินัยองค์กรเหล่านี้ก็ยังคงดำเนินงานต่อไป และในความเป็นจริง NGO ที่องคื่นส่วนมากเป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและกระทรวงต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น มูลนิธิ MBAF ของเราเป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงข้อมูลข่าวสาร กระทรวงสวัสดิการสังคม และกระทรวงศึกษาธิการ

การตรวจสอบสิ่งพิมพ์ก่อนการเผยแพร่ (Censorship) เป็นอีกความท้าทายหนึ่งสำหรับมูลนิธิเรา เนื่องจากข้าพเจ้ามีบริษัท Myanmar Book Centre ซึ่งเป็นกิจการเชิงพาณิชย์ที่ดำเนินการค้าขายหนังสือมานานกว่า 15 ปี ดังนั้นการนำเข้าหนังสือทั้งหมดให้มูลนิธิจึงดำเนินการภายใต้ชื่อบริษัท

9.) เป้าหมายในอนาคต

NLR และ MBAPF นับเป็นผู้บริจาคหนังสือรายใหญ่ที่สุดในระยะ 3 ปีมานี้ นอกจากเราแล้วมีเพียงมูลนิธิ Asia Foundation เท่านั้นที่บริจาคหนังสือภาษาอังกฤษให้กับเมียนมาร์ หากเรามีเงินสนับสนุนมากกว่านี้ เราประสงค์ที่จะจัดสร้างห้องสมุดเพิ่มเติมทั่วประเทศ เพิ่มการบริจาคหนังสือภาษาพม่าให้กับห้องสมุดชุมชน และขยายการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับครู และขยายการจัดการโครงการต่าง ๆ สำหรับผู้อ่านหนังสือห้องสมุด

บทสรุป

เราภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับประเทศเมียนมาร์ ในอนาคตอันใกล้นี้ประเทศของเราต้องการทรัพยากรมนุษย์จำนวนมากเนื่องจากประเทศเรามีความโปร่งใสมากขึ้น และกำลังปรับตัวไปสู่มาตรฐานสากล เราภูมิใจในสิ่งที่เราสามารถทำได้ในขณะนี้ และเราหวังเป็นอย่างยิ่งว่าประเทศจะได้รับการลงทุนและความช่วยเหลือจากต่างชาติมากขึ้น เรามีความประสงค์ที่จะสร้างพันธมิตรความร่วมมือกับองค์กรหรือ NGO ต่างชาติที่สนใจด้านการพัฒนาการศึกษาให้กับประเทศเมียนมาร์

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

okmd สำนักนายกรัฐมนตรี